

Sygn. akt: I C 1309/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Izabela Siewierska
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Iwona Glück

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2019r. w Strzelcach Opolskich

sprawy z powództwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w B.

przeciwko T. Ć.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego T. Ć. na rzecz powoda (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w B. kwotę 11.026,44 zł (jedenaście tysięcy dwadzieścia sześć złotych 44/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 25 sierpnia 2018 r. do dnia zapłaty;
- w pozostałej części powództwo oddala;
- zasądza od pozwanego T. Ć. na rzecz powoda (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w B. kwotę 552 zł (pięćset pięćdziesiąt dwa złote) tytułem opłaty sądowej, kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, kwotę 17 zł (siedemnaście złotych) tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa;
- wyroкови w pkt 1, 3 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 07 września 2018 r. (data wpływu do Sądu) strona powodowa domagała się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że pozwany T. Ć. ma zapłacić na jej rzecz kwotę w wysokości 11.026,44 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonymi od dnia 25 sierpnia 2018 r. do dnia zapłaty. Nadto strona powodowa wniosła o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając swoje stanowisko strona powodowa wskazała, iż pozwany zobowiązał się poprzez podpisanie weksła dnia 17 kwietnia 2018 r. do zapłaty na rzecz powoda w dniu 24 sierpnia 2018r. kwoty wskazanej w wekslu - 11.026,44 zł. W związku z brakiem wpłaty, dnia 25 lipca 2018r. powód wezwał pozwanego do wykupu weksła. T. Ć. nie dokonał żadnej wpłaty na rzecz powoda.

Pozwany nie złożył pisemnej odpowiedzi na pozew. Na wyznaczonym na dzień 19 lutego 2019 roku terminie rozprawy, uznał powództwo, wskazując, że zawarł pożyczkę ze stroną powodową, jednak z przyczyn losowych nie spłacił jej.

Nadto pozwany wskazał, że z dniem 01 marca 2019 r. podejmie zatrudnienie i zobowiązał się uregulować należność względem powoda.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zgodnie z umową pożyczki gotówkowej numer (...) z dnia 16 kwietnia 2018r. (...) S.A. w B. jako kredytodawca udzielił T. Ć. pożyczki, której całkowita kwota do zapłaty wynosiła 11.016,00 zł. Zabezpieczeniem spłaty udzielonej pożyczki miał być weksel własny in blanco wystawiony przez pożyczkobiorcę.

Na mocy deklaracji wekslowej pozwany upoważnił powoda do wypełnienia weksla. Zgodnie z warunkami ww. deklaracji, jeśli doszłoby do zaległości z zapłatą jakiegokolwiek zobowiązania pieniężnego wynikającego z umowy powód miał prawo wezwać pozwanego do jego zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania z zastrzeżeniem, że w przypadku braku płatności w tym terminie wypełni weksel oraz będzie dochodzić na tej podstawie zobowiązania przed sądem. Natomiast w razie odstąpienia przez pozwanego od umowy i braku zwrotu środków, powód miał prawo wezwać pozwanego do zapłaty tych środków w terminie 7 dni od otrzymania wezwania z zastrzeżeniem, że w przypadku braku płatności w tym terminie wypełni weksel oraz będzie dochodzić na tej podstawie zobowiązania przed sądem.

Dowody:

- deklaracja wekslowa wystawcy weksla, k. 7;

W dniu 17 kwietnia 2018r. pozwany wystawił weksel własny in blanco, w którym wskazano datę - to jest 24 sierpnia 2018 r. i miejsce wystawienia weksla - to jest B. oraz podano w nim, że wystawca weksla zapłaci bez protestu ten sola weksel na rzecz (...) S.A. z siedzibą w B.. Weksel wypełniono na kwotę 11.026,44 zł. Weksel ten został podpisany przez pozwanego i wydany przez niego stronie powodowej.

Dowód:

- weksel z dnia 17.04.2018r., k. 5;

Z uwagi na niezrealizowanie przez pozwanego postanowień ww. umowy pożyczki gotówkowej, strona powodowa pismem z dnia 25 lipca 2018r. wypowiedziała umowę pożyczki jednocześnie zawiadamiając, że zgodnie z postanowieniami zawartej umowy oraz deklaracji wekslowej wystawiony przez pozwanego weksel in blanco został wypełniony i w przypadku nieotrzymania zapłaty w ciągu 30 dni sprawa zostanie skierowana na drogę sądową. W uzasadnieniu pisma powód wskazał, że dług na dzień wypowiedzenia umowy pożyczki wynosił 11.026,44 zł. Na powyższe składały się: kwota niespłaconej pożyczki – 11.016,00 zł oraz kwota umownych odsetek z tytułu braku spłaty rat w terminie za każdy dzień zwłoki – 10,44 zł.

Pozwany nie zastosował się do swego zobowiązania, zaległej kwoty pożyczki nie spłacił (fakt przyznany).

Dowód:

- wypowiedzenie umowy pożyczki , k. 6;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne.

Podstawę prawną żądania pozwu oraz orzeczenia Sądu stanowią przepisy art. 28 i art. 48 pkt. 2 w związku z art. 104 ustawy z dnia 28 maja 1936 roku – Prawo wekslowe [Dz. U. Nr 37, poz. 282 ze zm.].

Stosownie do dyspozycji art. 104 Prawa wekslowego odpowiedzialność wystawcy weksla jest taka sama jak akceptanta weksla trasowanego. Na mocy zaś art. 28 Prawa wekslowego akceptant [tj. trasat, który przyjął weksel] zobowiązuje

się do zapłaty weksla w terminie płatności. W razie niezapłacenia weksla służy posiadaczowi weksla przeciwko niemu bezpośrednio roszczenie z weksla o wszystko, czego można żądać na podstawie art. 48 i art. 49 Prawa wekslowego. W myśl art. 48 pkt. 2 Prawa wekslowego posiadacz weksla może żądać od zobowiązanego między innymi odsetek w wysokości sześciu od sta, a przy wekslach, wystawionych i płatnych w Polsce, odsetek ustawowych od dnia płatności.

Na wstępie wskazać trzeba, że strona powodowa wykazała, że jest legitymowana czynnie do dochodzenia roszczenia z weksla, albowiem złożyła do akt oryginał weksla, z którego wynika, że powód jest remitentem.

Bezdyskusyjnie należy zauważyć, iż pozwany zawarł z (...) S.A. z siedzibą w B. umowę pożyczki gotówkowej nr B/467854 dnia 16 kwietnia 2018 r., której zabezpieczenie spłaty stanowił weksel własny in blanco, wystawiony i podpisany przez pozwanego, a przekazany stronie powodowej.

W pierwszej kolejności rozważyć należało, czy weksel jest ważny, w szczególności czy spełnia wymogi określone w art.101 prawa wekslowego. Przepis ten stanowi: „Weksel własny zawiera: nazwę „weksel” w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono, przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej, oznaczenie terminu płatności, oznaczenie miejsca płatności, nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana, oznaczenie daty i miejsca wystawienia wekslu, podpis wystawcy wekslu”. Zdaniem Sądu przedłożony przez powoda weksel przesłanki te spełnia.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 11.026,44 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi od dnia 25 sierpnia 2018 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania. Dochodzona pozwem należność wynikała z weksla, który został wystawiony jako weksel in blanco, a następnie wypełniony przez powoda, do wysokości zobowiązania pozwanego wynikającego ze stosunku podstawowego – umowy pożyczki gotówkowej. W związku z powstaniem zaległości z tytułu tejże umowy, powód wypełnił weksel in blanco na kwotę odpowiadającą zadłużeniu pożyczkobiorcy oraz wezwał pozwanego do wykupu weksla, czego w określonym terminie T. Ć. nie uczynił. Zatem do odpowiedzialności pozwanego i zakresu postępowania zastosowanie mieć będzie art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936r. Prawo wekslowe (Dz. U. Nr 37, poz. 282).

Zgodnie z art. 10 Prawa wekslowego jeżeli weksel, niepełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa.

Zobowiązanie wekslowe jest zatem zobowiązaniem abstrakcyjnym. Polega ono na oderwaniu weksla od stosunku podstawowego, co oznacza, że brak, nieważność lub wadliwość stosunku kauzalnego nie ma wpływu na ważność zobowiązania wekslowego. Zaciągnięcie abstrakcyjnego zobowiązania wekslowego powoduje bowiem dla dotychczasowego wierzyciela z zobowiązania kauzalnego uzyskanie nowej wierzytelności, co umacnia jego pozycję prawną. Wprawdzie zapłata weksla skutkuje wygaśnięciem obu zobowiązań, ale uiszczenie należności w ramach stosunku kauzalnego takiego skutku nie wywołuje, w tym m.in. przejawia się abstrakcyjność zobowiązania wekslowego. Zatem pod względem prawnym, wystawienie i wręczenie wierzycielowi weksla in blanco pociąga za sobą powstanie między stronami nowego, samodzielnego stosunku materialno-prawnego opartego na przepisach prawa wekslowego. Posiadacz weksla ma roszczenie wekslowe, choćby przy powstaniu zobowiązania wekslowego nie było żadnego szczególnego tytułu zobowiązania (causa), choćby ten tytuł był nieważny, lub zgaśł. Tego abstrakcyjnego charakteru weksla nie pozbawia okoliczność, że wobec pewnych osób, wymienionych w art. 17, dłużnik wekslowy może zasłaniać się zarzutami, opartymi na swych stosunkach osobistych (ex causa) z wystawcą lub posiadaczami poprzednimi. Jest to bowiem sytuacja wyjątkowa, która przy powstaniu zobowiązania wekslowego nie jest brana w rachubę, gdyż weksel z natury swej jest przeznaczony do obiegu, a podpisując i wręczając weksel zobowiązany z weksla zaciąga zobowiązanie abstrakcyjne wobec przyszłego jego posiadacza.

Prawo wekslowe dopuszcza możliwość wystawienia weksla, który w chwili wystawiania nie zawiera wszystkich elementów niezbędnych dla jego ważności określonych w art. 1 i 2 oraz 101 i 102. Nie zawiera jednak definicji weksla in blanco.

Weksel własny in blanco jest to dokument zawierający co najmniej podpis wystawcy złożony w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. Z chwilą wystawienia weksla in blanco i wręczenia go wierzycielowi następuje zawarcie porozumienia między wystawcą weksla lub akceptantem, a osobą, której ten weksel zostaje wręczony określające sposób jego uzupełnienia. Porozumienie takie jest umową zawieraną pomiędzy odbiorcą weksla a wystawcą weksla lub akceptantem, do której stosuje się przepisy kodeksu cywilnego. Porozumienie podlega regułom interpretacyjnym oświadczeń woli wyrażonym w art. 65 k.c. Jest to pogląd powszechny w orzecznictwie (np. wyrok SN: z dnia 28 maja 1998 r., sygn. akt II CKN 531/97). Jeżeli dłużnik wekslowy wydał weksel in blanco bez żadnych wskazówek co do jego wypełnienia, domniemywa się, że zaufał uczciwości wierzyciela i bez zastrzeżeń zgadza się na wypełnienie weksla przez tego ostatniego (wyrok SN z dnia 28 maja 1998 r., sygn. akt III CKN 531/97).

W przedmiotowej sprawie wypełniony przez powoda weksel spełniał wymagania dotyczące formy i treści przewidziane w ustawie z dnia 28 kwietnia 1936r. Prawo wekslowe. Niezupełny w chwili wystawienia weksel mógł zostać wypełniony później przez powoda, co wynika z art. 10 w zw. z art. 103 w/w ustawy. W realiach niniejszej sprawy wyłącznie treść weksla wiąże Sąd, albowiem stanowi ona podstawę do dochodzenia roszczeń przez stronę powodową.

Wobec niekwestionowania przez pozwanego ani faktu zawarcia umowy pożyczki gotówkowej ani też wskazanej przez powoda w pozwie wysokości dochodzonego roszczenia, pozwany T. Ć. potwierdził skuteczność czynności dokonanej przez powoda i zasadność dochodzonego w drodze powództwa roszczenia. Zgodnie z art. 229 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości.

W ocenie Sądu, powód wykazał przedłożonymi dowodami, że posiada wierzycelność przeciwko pozwanej, wynikającą z umowy pożyczki gotówkowej nr B/467854 dnia 16 kwietnia 2018 r., zabezpieczonej wekslem własnym in blanco, wystawionym i podpisanym przez pozwanego, a przekazanym stronie powodowej. Nadto powód wykazał, że pozwany nie uregulował ciężącego na nim zobowiązania.

Istotnym dla rozpoznania sprawy był również fakt, że na wyznaczonym na dzień 19 lutego 2019 r. terminie rozprawy pozwany nie zakwestionował roszczenia powoda i powództwo uznał, wskazując jednocześnie, że ureguje całość zadłużenia.

W myśl art. 213 § 2 k.p.c., Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że jest ono sprzeczne z prawem, zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Ocena, czy zachodzi jedna z wymienionych przesłanek niedopuszczalności uznania powództwa, powinna nastąpić w zasadzie wyłącznie w świetle materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 21 stycznia 1999 roku, sygn. akt I ACa 890/98). Uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności pozwanego, który nie tylko uznaje samo żądanie powoda, ale i to, że uzasadniają je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne i godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego to żądanie (orzeczenie Sądu Najwyższego z 28 października 1976 roku, sygn. akt II CRN 232/76, z 14 września 1983 roku, sygn. akt III CRN 188/83). Sąd nie jest uprawniony do badania, czy uznanie powództwa jest zgodne z obiektywnie istniejącym stanem faktycznym. Podejmowanie jakiegokolwiek inicjatywy dowodowej przez Sąd byłoby bowiem sprzeczne z wyrażoną *expressis verbis* zasadą związania Sądu uznaniem powództwa. Dopiero w sytuacji, gdy z akt sprawy jednoznacznie wynika, że uznanie powództwa jest sprzeczne z prawem, zasadami współzycia społecznego lub ma na celu obejście prawa, ale okoliczności te nie były dostatecznie wyjaśnione, Sąd może przejąć inicjatywę w celu ich ustalenia zgodnie z prawdą.

Mając na względzie fakt przyznania przez pozwanego podnoszonych przez stronę powodową twierdzeń, Sąd podzielił stanowisko strony powodowej, uznając zasadność wytoczonego powództwa. Wobec powyższego, Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

Oddaleniu natomiast podlegało żądanie powoda dotyczące zasądzenia odsetek umownych za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie. Zgodnie z art. 5 ustawy Prawo wekslowe w wekslu, płatnym za okazaniem lub w pewien czas po okazaniu, może wystawca zastrzec oprocentowanie sumy wekslowej. W każdym innym wekslu zastrzeżenie takie uważa się za nienapisane. Stopa odsetek powinna być określona w wekslu, w braku jej określenia zastrzeżenie oprocentowania uważa się za nienapisane. Odsetki biegną od daty wystawienia wekslu, jeżeli nie wskazano innej daty. Zastrzeżenie oprocentowania sumy wekslowej może umieścić tylko wystawca lub osoba, która zgodnie z porozumieniem z wystawcą uzupełniła weksel in blanco. Umieszczenie zaś klauzuli oprocentowania przez inną osobę jest zmianą treści weksla. Wskazać w tym miejscu należy, iż na wekslu wówczas należy wpisać wysokość odsetek lub oznaczyć sposób ich określenia, przy czym stopa odsetek powinna być zgodna z przepisami dotyczącymi ich maksymalnej wysokości.

W przedmiotowej sprawie powód nie zaznaczył odsetek na wekslu (wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 5 ustawy Prawo wekslowe), a zatem o odsetkach Sąd orzekł zgodnie z treścią art.48 pkt. 2 prawa wekslowego i art. 481 k.c. zasądzając je w wysokości stopy odsetek za opóźnienie od dnia 25 sierpnia 2018 r. do dnia zapłaty. Odmowa zapłaty weksla przez pozwanego niewątpliwie powoduje opóźnienie dłużnika w spełnieniu świadczenia, wierzyciel może zatem od dłużnika domagać się odsetek od sumy wekslowej, począwszy od dnia ostatecznej płatności. Skoro pozwany wezwany do wykupu weksla nie spełniał dobrowolnie świadczenia w terminie wyznaczonym, popadł niewątpliwie w opóźnienie. W ocenie Sądu orzeczenie o obowiązku zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie zamiast żądanych odsetek umownych nie będzie wyjściem poza żądanie pozwu, albowiem powód domagał się odsetek umownych w wysokości wyższej niż przyznane. Sąd zaś był zobowiązany do zmodyfikowania żądania z uwagi na to, że nie miało ono oparcia w obowiązujących przepisach prawa.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c., gdyż pozwany jako strona przegrywająca sprawę obowiązany jest zwrócić powodowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powód w toku postępowania reprezentowany był przez profesjonalnego pełnomocnika. Na zasądzoną w pkt. 3 wyroku sumę składa się kwota w wysokości 3.600,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 552,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu.

Zgodnie z art. 333 § 1 pkt. 2 k.p.c. Sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności jeżeli zasądza roszczenie uznane przez pozwanego. W przedmiotowej sprawie pozwany uznał powództwo w całości, stąd orzeczenie jak w punkcie 4 wyroku.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować uzasadnienie (projekt sporządzony przez asystenta);
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. powoda;
3. K.. 14 dni;
4. Po prawomocności aktu przedłożyć celem decyzji o publikacji uzasadnienia.

S., dnia 11.03.2019 r.